

Şweýsariýanyň ýokary tehniki mekdebiň fiziki Daniýel Angerhaýzen ýolbaşçylygyndaky alymlar, Älemde ýaşayyşy we adamyň ýaşayyşy üçin mümkinçiligi kesgitlemek ýa-da Ýerden başga hiç ýerde ýaşayyş ýok diýen netijä gelmek üçin ýer görnüşli ekzoplanetleriň sanyny öwrenmelidigini öwrendi.

Astronomical Journal žurnalynda çap edilen gözlegiň hasabatynda aýdylyşyna görä, ekzoplanetleriň 10-20%-inde ýaşayyş bolmagy ähtimal diýmek üçin, statistiki taýdan öňünden kesgitlenen ölçegler boýunça 40-80 planetany analiz etmek we hiç hili ýaşayyş alamatlaryny tapmak gerek däl.

Alymlar gözleg soraglaryny dogry kesgitlemegiň we ýaşayyş alamatlaryny ýalňys yglan etmezlik üçin seresaply bolmagyň zerurdygyny nygtaýar. Takyk kesgitlemeler möhümdir, emma olar dürli mümkinçilikleri öz içine almalydyr.

Gözlegçiler, ekzoplanetleriň ýaşayyş amatlylygynyň mümkin bolan alamatlarynyň arasynda atmosferada ýokary derejeli suw bugly ýityän okeanyň bolmagyny, bir tarapynda baky gündiz, beýlekisinde bolsa baky gije bolan planetalarda ýylylygyň täsirli paýlanyşyny görkezdi.

Gözlegiň awtorlary gaty umumy ýa-da aşa aýratyn talaplaryň kesgitlenmeginiň, ýaşayyş üçin amatly bolan planetalaryň analizden çykarylmagyna sebäp bolup biljekdigini duýdurýarlar. Netijede, ölçegleriň saýlanmagy we netijeleriň bahalandyrmagy enjamyň mümkinçiliklerine we ölçegleriň takyklygyna esaslanmalydyr. Şonuň üçin gözleg soraglary kesgitlenenden soň hiç hili kesgitlenilen bahalardan çykmalar bolmaly däl.

“Dine näçe planetany öwrenenimiz däl, eýsem dogry soraglary kesgitlemek we gözleýän zatlarymyzy görýändigimize ýa-da görmeýändigimize ynanmak möhüm. Hatda giň gözleg hem, seresapsyzlyk ýa-da ýaşayyşy tanamak ukybymyzdan aşa ynamlylyk bilen nädogry netije alyp biler” diýip, Angerhaýzen nygtaýar.